

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

Кафедра державно-правових дисциплін та адміністративного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. завідувача кафедри

 Мілова Т.М.

(протокол № 1 від 31.08.2021)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 24 (НПП 2.1.17) ТРУДОВЕ ПРАВО

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність/напрямок 081 Право
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____
(шифр і назва спеціалізації)

освітня програма Право
(назва)

факультет історії та права
(назва факультету)

форма навчання денна/заочна
(денна, заочна)

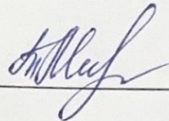
2021 – 2022 навчальний рік

Робоча програма з **Трудового права** для студентів за спеціальністю **081 Право**
освітня програма Право на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Розробник Переверзєв Д.М., старший викладач кафедри державно-правових
дисциплін та адміністративного права, кандидат юридичних наук.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри державно-правових
дисциплін та адміністративного права
Протокол № 1 від 31 серпня 2021 року

В.о. завідувача кафедри державно-правових дисциплін та адміністративного
права

Мілова Т.М.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 08 Право (шифр і назва)	<u>Нормативна/</u> за вибором	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання _____ (назва)	Спеціальність/напрям: 081 Право (шифр і назва)	Рік підготовки	
		3-й	3-й
Загальна кількість годин – 150		Семестр	
		6-й	6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента –	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Лекції	
		32 год.	12 год.
		Практичні, семінарські	
		32 год.	6 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		86 год.	132 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
Вид контролю:			
<u>Екзамен/</u> залік	<u>Екзамен/</u> залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Трудове право» є отримання здобувачами вищої освіти глибоких і міцних знань у галузі права, яке регулює суспільні відносини у найважливішій сфері життєдіяльності людей – праці, розкриття ролі трудового права у вирішенні завдань соціального і економічного розвитку суспільства, показ значення забезпечення додержання законності в трудових і тісно пов'язаних з ними відносинах, що передують або впливають з трудових; набуття теоретичних знань і практичних навичок у питанні правового регулювання трудової діяльності в умовах формування ринкових відносин в Україні. Курс трудового права має на меті розв'язання насамперед двох основних задач. По-перше, за допомогою курсу студент повинен засвоїти зміст правових інститутів, об'єктивні закономірності їх становлення і розвитку, а також суть правових категорій, передбачених трудовим законодавством. По-друге, вивчення

курсу трудового права не можна обмежувати засвоєнням лише теоретичних положень даного права, необхідно набути навички практичного використання його норм стосовно до конкретних життєвих ситуацій. Цьому сприятиме ознайомлення із практикою правозастосування судових та інших органів державної виконавчої влади та місцевого самоврядування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

загальні:

- здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов (**ІК**);

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (**ЗК-3**);

- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (**ЗК-10**);

фахові:

- знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та правового регулювання (**ФК-10**);

- здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності (**ФК-13**);

- здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації (**ФК-14**);

- здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування (**ФК-15**);

програмні результати навчання:

- вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію (**ПРН-10**);

- демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права (**ПРН-19**);

- застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки (**ПРН-21**);

- готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях (**ПРН-22**);

- надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях (**ПРН-23**).

3. Тематичний план навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальнотеоретичні положення трудового права. Правовідносини у трудовому праві. Основи реалізації права на працю.

Тема 1. Трудове право як галузь у системі права України.

Поняття трудового права України як галузі права. Місце трудового права в системі права України. Предмет трудового права. Об'єкт регулювання трудового

права. Метод правового регулювання трудових відносин. Функції трудового права.

Тема 2. Джерела та принципи трудового права.

Поняття джерел трудового права України. Класифікація джерел трудового права України. Кодекс законів про працю та інші законодавчі акти України, що регулюють трудові відносини. Поняття та значення основних принципів трудового права. Система принципів трудового права. Принципи трудового регулювання індивідуальних трудових відносин. Принципи трудового регулювання колективних трудових відносин.

Тема 3. Суб'єкти трудового права та трудові правовідносини.

Поняття «суб'єкти трудового права України». Класифікація суб'єктів трудового права. Індивідуальні суб'єкти трудового права. Колективні суб'єкти трудового права. Інші суб'єкти трудового права. Громадяни та працівники як суб'єкти трудового права. Поняття «найманий працівник». Трудова правосуб'єктність (правоздатність і дієздатність). Підприємство, установа, організація як суб'єкти трудового права. Трудовий колектив як суб'єкти трудового права. Профспілковий орган як суб'єкт трудового права. Поняття «трудові правовідносини». Види трудових правовідносин. Складові елементи трудових правовідносин. Суб'єкти, об'єкти і зміст.

Тема 4. Трудові колективи та їх правовий статус.

Визначення сутності поняття «трудовий колектив». Форми реалізації колективом працівників своїх прав та виконання обов'язків.

Тема 5. Правовий статус профспілок. Участь працівників в управлінні організаціями.

Поняття «профспілки України». Функції профспілок в умовах ринкової економіки. Характеристика законодавства про профспілки. Особливості правового статусу профспілок порівняно з іншими громадськими організаціями. Права та обов'язки профспілок. Система гарантій діяльності профспілок. Захисна функція профспілок в умовах переходу до ринкових відносин.

Тема 6. Правовий статус організацій роботодавців.

Правовий статус роботодавця у колективно-трудових правовідносинах. Правовий статус організацій роботодавців та їх об'єднань.

Тема 7. Забезпечення зайнятості та працевлаштування.

Поняття зайнятості та працевлаштування. Гарантії у сфері зайнятості та працевлаштування. Правовий статус безробітного.

Тема 8. Колективні договори та угоди.

Поняття і сторони колективного договору. Колективний договір підприємства в межах його компетенції. Зміст колективного договору. Умови

змісту колективного договору. Генеральні(державні) колективні угоди. Угоди на галузевому та регіональному рівні.

Змістовий модуль 2. Трудовий договір. Основні умови праці як об'єкт правового регулювання. Юридична відповідальність у трудовому праві.

Тема 9. Поняття трудового договору та порядок його укладення.

Поняття «трудовий договір». Відмінність трудового договору від суміжних цивільно-правових договорів, пов'язаних із працею. Зміст трудового договору. Основні та факультативні ознаки трудового договору. Порядок укладання трудового договору. Строки, форма трудового договору

Тема 10. Зміна умов трудового договору. Припинення трудового договору.

Зміна умов трудового договору. Поняття переведення та переміщення на іншу роботу. Види переведення на іншу роботу. Тимчасові переведення з ініціативи власника. Переведення з ініціативи працівника. Зміна істотних умов праці.

Тема 11. Правове регулювання робочого часу.

Поняття «робочий час». Види робочого часу. Нормальний, скорочений, неповний робочий час. Норма робочого часу. Робочий день, тиждень, місяць. Режим робочого часу. Режим змінної роботи. Режим роботи з роздробленим робочим днем. Гнучкий режим роботи. Види обліку робочого часу.

Тема 12. Правове регулювання часу відпочинку.

Поняття і види часу відпочинку. Відпустки. Види відпусток і порядок їх надання. Право на відпустку.

Тема 13. Оплата праці.

Поняття «оплата праці» та заробітна плата. Відмінність заробітної плати від нагороди за цивільно-правовими договорами. Структура та функції заробітної плати. Основна, додаткова заробітна плата, заохочувальні та компенсаційні виплати. Організація оплати праці на підприємствах. Нормування праці.

Тема 14. Трудова дисципліна. Дисциплінарна відповідальність.

Поняття «трудова дисципліна». Методи забезпечення трудової дисципліни. Внутрішній трудовий розпорядок як основа організації праці. Статути і положення про дисципліну праці. Трудова дисципліна як об'єкт правопорушень. Юридична відповідальність за порушення трудової дисципліни. Дисциплінарна відповідальність. Правовий механізм дисциплінарної відповідальності. Загальна дисциплінарна відповідальність.

Тема 15. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору.

Поняття, значення та функції матеріальної відповідальності сторін трудового договору. Підстави та умови матеріальної відповідальності. Види матеріальної

відповідальності працівників. Обмежена матеріальна відповідальність. Повна матеріальна відповідальність.

Тема 16. Правове забезпечення охорони праці.

Поняття «охорона праці» за трудовим договором. Інструктаж і навчання працівників правилам техніки безпеки і виробничої санітарії. Гарантії прав працівників на охорону праці на виробництві. Організація охорони праці працівників підприємстві.

Тема 17. Індивідуальні та колективні трудові спори.

Поняття «трудові спори». Види класифікація трудових спорів. Причини виникнення трудових спорів. Індивідуальні трудові спори. Порядок вирішення індивідуальних трудових спорів у комісіях із трудових спорів (КТС). Порядок виконання рішення КТС. Судовий порядок вирішення індивідуальних трудових спорів. Виконання судових рішень із індивідуальних трудових спорів.

Тема 18. Нагляд і контроль за додержанням трудового законодавства.

Поняття й основні види нагляду та контролю за дотриманням законодавства про працю. Державний контроль і нагляд за дотриманням законодавства про працю.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	СРС		л	п	лаб.	інд.	СРС
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
Змістовий модуль 1. Загальнотеоретичні положення трудового права. Правовідносини у трудовому праві. Основи реалізації права на працю.												
Тема 1. Трудове право як галузь у системі права України.	8	2	2			4	7					7
Тема 2. Джерела та принципи трудового права.	8	2	2			4	8	1				7
Тема 3. Суб'єкти трудового права та трудові правовідносини.	8	2	2			4	8	1				7
Тема 4. Трудові колективи та їх правовий статус.	6	2				4	7					7
Тема 5. Правовий	6	2				4	7					7

статус профспілок. Участь працівників в управлінні організаціями.												
Тема 6. Правовий статус організацій роботодавців.	6	-				6	7					7
Тема 7. Забезпечення зайнятості та працевлаштування.	8	-	2			6	8	1				7
Тема 8. Колективні договори та угоди.	8	2	2			4	8	1				7
Разом за Модулем 1	58	12	10			36	60	4				56
Змістовий модуль 2. Трудовий договір. Основні умови праці як об'єкт правового регулювання. Юридична відповідальність у трудовому праві.												
Тема 9. Поняття трудового договору та порядок його укладення.	9	2	2			5	10	1	1			8
Тема 10. Зміна умов трудового договору. Припинення трудового договору.	11	2	4			5	10	1	1			8
Тема 11. Правове регулювання робочого часу.	9	2	2			5	9	1				8
Тема 12. Правове регулювання часу відпочинку.	9	2	2			5	9	1				8
Тема 13. Оплата праці.	9	2	2			5	8					8
Тема 14. Трудова дисципліна. Дисциплінарна відповідальність.	9	2	2			5	10	1	1			8
Тема 15. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору.	9	2	2			5	10	1	1			8
Тема 16. Правове забезпечення охорони праці.	9	2	2			5	6					6

Тема 17. Індивідуальні та колективні трудові спори.	9	2	2			5	12	2	2			8
Тема 18. Нагляд і контроль за додержанням трудового законодавства.	9	2	2			5	6					6
Разом за Модулем 2	92	20	22			50	90	8	6			76
Усього годин	150	32	32			86	150	12	6			132

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1. Загальнотеоретичні положення трудового права. Правовідносини у трудовому праві. Основи реалізації права на працю.			
1	Тема 1. Трудове право як галузь у системі права України.	2	
2	Тема 2. Джерела та принципи трудового права.	2	2
3	Тема 3. Суб'єкти трудового права та трудові правовідносини.	2	
4	Тема 4. Трудові колективи та їх правовий статус.	2	
5	Тема 5. Правовий статус профспілок. Участь працівників в управлінні організаціями.	2	
6	Тема 6. Правовий статус організацій роботодавців.	-	
7	Тема 7. Забезпечення зайнятості та працевлаштування.	-	2
8	Тема 8. Колективні договори та угоди.	2	
Змістовий модуль 2. Трудовий договір. Основні умови праці як об'єкт правового регулювання. Юридична відповідальність у трудовому праві.			
9	Тема 9. Поняття трудового договору та порядок його укладення.	2	2
10	Тема 10. Зміна умов трудового договору. Припинення трудового договору.	2	
11	Тема 11. Правове регулювання робочого часу.	2	2
12	Тема 12. Правове регулювання часу відпочинку.	2	
13	Тема 13. Оплата праці.	2	
14	Тема 14. Трудова дисципліна. Дисциплінарна відповідальність.	2	2
15	Тема 15. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору.	2	
16	Тема 16. Правове забезпечення охорони праці.	2	

17	Тема 17. Індивідуальні та колективні трудові спори.	2	2
18	Тема 18. Нагляд і контроль за додержанням трудового законодавства.	2	
	Разом	32	8

6. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1. Загальнотеоретичні положення трудового права. Правовідносини у трудовому праві. Основи реалізації права на працю.			
1	Тема 1. Трудове право як галузь у системі права України.	2	
2	Тема 2. Джерела та принципи трудового права.	2	
3	Тема 3. Суб'єкти трудового права та трудові правовідносини.	2	
4	Тема 7. Забезпечення зайнятості та працевлаштування.	2	
5	Тема 8. Колективні договори та угоди.	2	
Змістовий модуль 2. Трудовий договір. Основні умови праці як об'єкт правового регулювання. Юридична відповідальність у трудовому праві.			
6	Тема 9. Поняття трудового договору та порядок його укладення.	2	2
7	Тема 10. Зміна умов трудового договору. Припинення трудового договору.	4	
8	Тема 11. Правове регулювання робочого часу.	2	
9	Тема 12. Правове регулювання часу відпочинку.	2	
10	Тема 13. Оплата праці.	2	
11	Тема 14. Трудова дисципліна. Дисциплінарна відповідальність.	2	2
12	Тема 15. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору.	2	
13	Тема 16. Правове забезпечення охорони праці.	2	
14	Тема 17. Індивідуальні та колективні трудові спори.	2	2
15	Тема 18. Нагляд і контроль за додержанням трудового законодавства.	2	
	Разом	32	6

7. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1. Загальнотеоретичні положення трудового права. Правовідносини у трудовому праві. Основи реалізації права на працю.			
1	Тема 1. Трудове право як галузь у системі права України.	4	7
2	Тема 2. Джерела та принципи трудового права.	4	7
3	Тема 3. Суб'єкти трудового права та трудові правовідносини.	4	7
4	Тема 4. Трудові колективи та їх правовий статус.	4	7
5	Тема 5. Правовий статус профспілок. Участь працівників в управлінні організаціями.	4	7
6	Тема 6. Правовий статус організацій роботодавців.	6	7
7	Тема 7. Забезпечення зайнятості та працевлаштування.	6	7
8	Тема 8. Колективні договори та угоди.	4	7
Змістовий модуль 2. Трудовий договір. Основні умови праці як об'єкт правового регулювання. Юридична відповідальність у трудовому праві.			
9	Тема 9. Поняття трудового договору та порядок його укладення.	5	8
10	Тема 10. Зміна умов трудового договору. Припинення трудового договору.	5	8
11	Тема 11. Правове регулювання робочого часу.	5	8
12	Тема 12. Правове регулювання часу відпочинку.	5	8
13	Тема 13. Оплата праці.	5	8
14	Тема 14. Трудова дисципліна. Дисциплінарна відповідальність.	5	8
15	Тема 15. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору.	5	8
16	Тема 16. Правове забезпечення охорони праці.	5	6
17	Тема 17. Індивідуальні та колективні трудові спори.	5	8
18	Тема 18. Нагляд і контроль за додержанням трудового законодавства.	5	6
	Разом	86	132

8. Індивідуальне навчально-дослідне завдання не передбачено

9. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Трудове право» передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проектний метод тощо).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно-інформаційний, проектно-пошуковий, дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування);
- практичні методи (вправи; практичні завдання).

2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії.

3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

10. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти.

Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамен;
- стандартизовані тести;
- наскрізні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;

- розрахункові роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Використовуються такі методи контролю (усний, письмовий), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль. *Завданням поточного контролю* є перевірка розуміння та засвоєння певної частини учбового матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацьовувати навчальний матеріал, здатності осмислити зміст теми.

Об'єктами поточного контролю знань студента є систематичність та активність роботи на заняттях; виконання завдань для самостійної роботи. Оцінюванню можуть підлягати: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних/семінарських заняттях; активність при обговоренні питань практичного/семінарського/лабораторного заняття; результати тестування тощо.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Підсумковий контроль. *Завданням підсумкового контролю* є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

11. Методи контролю

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу здійснюється шляхом поточного та підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

Поточний контроль - це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до розділів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажанням підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз законодавства та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);

- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань.

Критеріями оцінки є:

усної відповіді:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- посилання на норми чинного законодавства;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки.

виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальний бал за виступ з питань певної теми на **семінарському занятті - 5 балів:**

- **5 б.** ставиться, коли студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить посилання на літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час розкриття питання. Студент робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує.

- **4 б.** ставиться, коли студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.

- **3 б.** ставиться студентові, який засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок.

- **2 б.** одержує студент, який невпевнено переказує матеріал, не завжди вправно ілюструючи його. Під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок.

- **1 б.** одержує студент, який має лише приблизне уявлення про питання, що розглядається на занятті, може сказати два-три речення по суті питання, назвати деякі нормативно-правові акти.

До 3-х балів ставиться студентові, який робить вдалі доповнення протягом семінарських занять з певної теми модуля, виправляє неточності, однак при цьому індивідуально не виступає з окремих питань;

До 2-х балів ставиться студентові, який підготував значний за обсягом та змістом конспект до семінарських занять з певної теми модуля;

1 бал одержує студент, який старанно працював упродовж заняття, виконував вправи, залучався до колективних обговорень тощо.

Якщо студент жодного разу не відповідав на семінарських заняттях, матиме за відповідний поточний контроль **0** балів.

За рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі - роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, були учасниками олімпіад, конкурсів тощо можуть нараховуватися додаткові бали: **до 5 балів**.

Студент, який не з'явився на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав **поточних оцінок**, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

ПІДСУМКОВИЙ (ПРОМІЖНИЙ) КОНТРОЛЬ

Підсумковий (проміжний) контроль проводиться на останньому занятті з кожного модулю. Тривалість виконання контрольних завдань не повинна перевищувати двох академічних годин.

Форми проведення підсумкових контролів під час вивчення дисципліни **«Трудове право»**:

- комплексна письмова контрольна робота;
- комплексне тестування.

До контрольних робіт допускаються всі студенти незалежно від результатів поточного контролю.

Дві КР у формі трирівневих завдань передбачено за результатами вивчення тем модулів. Для проведення підсумкового (проміжного) контролю розроблено контрольні завдання двох варіантів. Варіанти завдань для контролю є рівнозначні за трудомісткістю.

За виконання завдань підсумкового (проміжного) контролю студент отримує **контрольну оцінку** (кількість балів):

- максимальна кількість балів **-6**;
- максимальна кількість балів за кожен рівень - **2**;

У процесі виконання контрольних завдань студент може користуватися лише тими допоміжними матеріалами, які визначені викладачем. Студентові забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами та користуватися матеріалами, крім дозволених. За умови порушення студентом установлених правил виконання модульного контролю викладач позбавляє можливості продовжувати виконання контрольних завдань, не перевіряє роботу, робить на ній відповідний запис і оцінює нулем балів. Результати контрольного заходу студента, який не з'явився на нього, також оцінюються нулем балів незалежно від причини.

Результати перевірки КР доводяться до відома студентів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.

Перескладання КР допускається в терміни, визначені викладачем, під час поточних консультацій.

Студент, який не з'явився на підсумковий (проміжний) контроль (незалежно від причини), має право один раз повторно пройти контроль у визначені викладачем терміни під час поточних консультацій.

Підсумкова кількість балів за **розділ** визначається як:

- сума балів за всіма формами контролю плюс оцінка підсумкової контрольної роботи (тестів).

САМОСТІЙНА РОБОТА

До 6-ти балів студент може отримати за виконанні завдання *самостійної роботи*, з них:

до 4 б.- за письмову відповідь на теоретичні питання;

до 2 б. - за виконання практичних завдань (вирішення задач).

Критерії оцінювання відповідей на теоретичні питання:

- **5-6 б.** ставиться, коли студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить посилання на правові норми. Студент робить ґрунтовні висновки.
- **4 б.** ставиться, коли студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні неточності у викладі теоретичного матеріалу.
- **3 б.** ставиться, коли студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.
- **2 б.** ставиться, коли студент засвоїв теоретичний матеріал, з труднощами викладає його. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається помилок чи неточностей.
- **1 б.** ставиться студентові, який засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, не послідовно, припускається значних помилок.

Критерії оцінювання семінарських/практичних завдань

- загальний фактичний та правовий аналіз відносин, викладених у фабулі;
- визначення основного та додаткового джерела правового регулювання;
- загальна остаточна відповідь;
- детальна відповідь;
- теоретичний та практичний рівень правових знань;
- професійні та розумові якості студента.

<i>Критерії оцінювання практичного завдання</i>	<i>Розподіл балів</i>			
	<i>5 балів</i>	<i>4 бали</i>	<i>3-2 бали</i>	<i>1 бал</i>
1	2	3	4	5
Загальний фактичний та правовий аналіз відносин, викладених у фабулі	Студент вірно, обґрунтовано, максимально вичерпно та без труднощів: 1) охарактеризував фактичні відносини;	Студент вірно, обґрунтовано та вичерпно, але з певними неточностями та мінімальними труднощами:	Студент вірно, проте без належного та достатнього обґрунтування, неповно, з постійними труднощами:	Студент: 1) не охарактеризував або охарактеризував, проте не вірно, фактичні відносини;

	<p>2) відповів на питання чи є справа взагалі юридичною та чи мають місце правовідносини;</p> <p>3) визначив належність відносин та питання, що потребує вирішення, до галузі трудового права;</p> <p>4) визначив суб'єктів, об'єкт та зміст правовідносин</p>	<p>1) охарактеризував фактичні відносини;</p> <p>2) відповів на питання чи є справа взагалі юридичною та чи мають місце правовідносини;</p> <p>3) визначив належність відносин та питання, що потребує вирішення, до галузі трудового права;</p> <p>4) визначив суб'єктів, об'єкт та зміст правовідносин</p>	<p>1) охарактеризував фактичні відносини;</p> <p>2) відповів на питання чи є справа взагалі юридичною та чи мають місце правовідносини;</p> <p>3) визначив належність відносин та питання, що потребує вирішення, до галузі трудового права;</p> <p>4) визначив суб'єктів, об'єкт та зміст правовідносин</p>	<p>2) не відповів взагалі або відповів, але не вірно, на питання чи є справа взагалі юридичною та чи мають місце правовідносини;</p> <p>3) не визначив або визначив, але невірно, належність відносин та питання, що потребує вирішення, до галузі трудового права;</p> <p>4) не визначив або визначив, але невірно, суб'єктів, об'єкт та зміст правовідносин. Відповідь надана без обґрунтування, або з неналежним та недостатнім обґрунтуванням</p>
<p>Визначення основного та додаткового джерела правового регулювання</p>	<p>Студент вірно, обґрунтовано, максимально вичерпно та без труднощів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначив основне та додаткове джерело правового регулювання відносин; - визначив конкретну норму (частину, пункт) КЗпП України, що підлягає застосуванню для вирішення задачі 	<p>Студент вірно, обґрунтовано та вичерпно, але з певними неточностями та мінімальними труднощами:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначив основне та додаткове джерело правового регулювання відносин; - визначив конкретну норму (частину, пункт) КЗпП України, що підлягає застосуванню для вирішення задачі 	<p>Студент вірно, проте без належного та достатнього обґрунтування, неповно, зі значними труднощами:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначив лише основне джерело правового регулювання, не назвавши додаткове; - визначив конкретну норму КЗпП України, однак не назвав її частину чи пункт. 	<p>Студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - не визначив або визначив, проте невірно, основне та додаткове джерело правового регулювання правовідносин; - не визначив або визначив, проте невірно, конкретну норму (частину, пункт) КЗпП України, що підлягає застосуванню для вирішення задачі; - визначив вірно норму права, однак навмання, без жодного пояснення свого вибору
<p>Загальна остаточна відповідь</p>	<ul style="list-style-type: none"> - правильна, - точна, - конкретна, 	<ul style="list-style-type: none"> - правильна, - певні неточності, - дещо неконкретна, 	<ul style="list-style-type: none"> - правильна, - вагомі неточності, 	<ul style="list-style-type: none"> - не вірна повністю чи в основній її частині,

	- змістовна (без зайвої інформації)	- змістовна, але включає окрему зайву інформацію	- неконкретна, - не змістовна, - не чітка	- обґрунтування або відсутнє, або воно зовсім не стосується суті задачі
Детальна відповідь	Якщо за умовами задачі необхідно кваліфікувати дії особи, студент виконав таке завдання: - правильно, - з посиланням на норми закону (частини, пункти), - у випадку наявності конкуренції загальної та спеціальної норм - вибрав ту з норм, яка підлягає застосуванню за правилами конкуренції норм, - детально обґрунтував кожен свій висновок	Якщо за умовами задачі необхідно кваліфікувати дії особи, студент виконав таке завдання, так як в колонці № 2, але з незначними неточностями та помилками	Якщо за умовами задачі необхідно кваліфікувати дії особи, студент частково виконав таке завдання по відношенню до того, як вказано в колонці № 2, а також: - зі значними неточностями, - грубими помилками. Відповіді на більшість запитань поверхові та неповні.	Якщо за умовами задачі необхідно кваліфікувати дії особи, студент виконав таке завдання: - неправильно, - з посиланням на неналежні норми закону (частини, пункти), - у випадку наявності конкуренції норм, не застосував правила конкуренції або застосував, проте неправильно, - жоден свій висновок взагалі не обґрунтував
Теоретичний та практичний рівень правових знань	- поняття та категорії засвоєні, - вільно володіє матеріалом, - відповіді на всі запитання обґрунтовані, - проявляє глибокі та системні теоретичні знання, - вміло застосовує теоретичні знання на практиці під час вирішення задачі, - вільно орієнтується в структурі КЗпП України, та використовує його властивості під час відповіді на запитання	- поняття та категорії засвоєні, але в ряді випадків є неточності, - вільно володіє матеріалом, та лише подекуди відчувається складнощі, - відповіді на всі запитання обґрунтовані, але допущені незначні неточності, - з більшості питань проявляє глибокі теоретичні знання, однак дещо порушена системність знань, - вміло, але з незначними складнощами, застосовує теоретичні знання на практиці під час	- поняття та категорії засвоєні нечітко та не послідовно, - погано володіє матеріалом, складно орієнтується в ньому, - на більшість питань відповіді не обґрунтовані, допущені грубі неточності, - з більшості питань проявляє поверхневі теоретичні знання, відсутня системність знань, - зі значними складнощами застосовує теоретичні знання на практиці під час вирішення	- поняття та категорії не засвоєні, - не володіє матеріалом, не орієнтується в ньому, - не дав обґрунтованої відповіді на жодне питання, допущені грубі неточності, - з усіх питань відсутні або дуже поверхневі теоретичні знання, відсутня системність знань, - не може застосовувати теоретичні знання на практиці під час вирішення задачі, - не орієнтується в структурі КЗпП України, не

		вирішення задачі, - вільно, але з незначними складнощами, орієнтується в структурі КЗпП України, але не повністю використовує його властивості під час відповіді на запитання	задачі, - зі значними складнощами орієнтується в структурі КЗпП України, не використовує його властивості під час відповіді на запитання	використовує його властивості під час відповіді на запитання
Професійні та розумові якості студента	- вільно виділяє у відносинах ту частину, що підлягає правовому регулюванню, - вільно відмежовує важливі для задачі обставини справи від неважливих (тих, що не впливають на кінцеву відповідь), - мислення гнучке, варіативне (вірно вирішує задачі при зміні умов фабули, введені нових даних), - відповідь логічна, послідовна, конкретна, змістовна, грамотна, насичена фаховими термінами, - вимова (дикція) виразна, ясна, - підтримує постійний візуальний контакт зі слухачем (викладачем як уявним клієнтом)	- вільно, але з незначними труднощами, виділяє у відносинах ту частину, що підлягає правовому регулюванню, - вільно, але з незначними труднощами, відмежовує важливі для задачі обставини справи від неважливих (тих, що не впливають на кінцеву відповідь), - мислення гнучке, варіативне (вірно вирішує задачі при зміні умов фабули, введені нових даних), але інколи зустрічаються невеликі складнощі, - відповідь в своїй більшості логічна, послідовна, конкретна, змістовна, насичена фаховими термінами, хоча інколи зустрічаються не фахові вислови, - вимова (дикція) в основному виразна, ясна, - в основному підтримує	- зі значними труднощами, виділяє у відносинах ту частину, що підлягає правовому регулюванню, - зі значними труднощами, відмежовує важливі для задачі обставини справи від неважливих (тих, що не впливають на кінцеву відповідь), - мислення одностороннє, негнучке (дуже складно вирішує задачі при зміні умов фабули, введені нових даних), - відповідь в своїй більшості не логічна, не послідовна, не конкретна, містить багато зайвої інформації, переважають нефахові терміни - вимова (дикція) переважно невиразна, розпливчаста, - майже не підтримує візуальний	- не виділяє у відносинах ту частину, що підлягає правовому регулюванню, - не відмежовує важливі для задачі обставини справи від неважливих (тих, що не впливають на кінцеву відповідь), спутує їх або відмежовує навмання - мислення одностороннє, негнучке (не може вирішити задачу при зміні умов фабули, введені нових даних), - відповідь не логічна, не послідовна, неконкретна, містить багато зайвої інформації, повністю насичена нефаховими термінами - вимова (дикція) невиразна, розпливчаста, - відсутній візуальний контакт зі слухачем (викладачем як уявним клієнтом)

		візуальний контакт зі слухачем (викладачем як уявним клієнтом)	контакт зі слухачем (викладачем як уявним клієнтом)	
--	--	---	--	--

ПІДСУМКОВИЙ (СЕМЕСТРОВИЙ) КОНТРОЛЬ

З дисципліни «Трудове право» передбачені такі форми семестрового контролю, як екзамен – у кінці VI семестру.

Екзамен

Першим етапом семестрового контролю є визначення підсумкової семестрової оцінки як суми підсумкових оцінок, отриманих за результатами засвоєння всіх розділів.

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного контролю (максимум 60 балів), яка сумується до кількості балів, які отримав студент на екзамені (максимум 40 балів).

Усім студентам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни (набрали не менше 60 % від 100 балів), сумарний результат семестрового контролю в балах та оцінка за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності (форма № Н-5.03), Залікову книжку студента (форма № Н-2.03). Заповнена та оформлена відомість обліку успішності повертається у деканат у визначений термін особисто викладачем.

У випадку отримання менше 60 балів (FX в ECTS) за результатами семестрового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академзаборгованості.

12. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота								Екзамен	Сума
Модуль 1				Модуль 2				Макс. 40	
T1 – T8	KP1	CP	підсумкова	T9 – T18	KP2	CP	підсумкова		100
18	6	6	30	18	6	6	30	40	

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	незараховано
35-59	незадовільно	
1-34	незадовільно	

13. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

13.1. Рекомендована література

Основна

1. Сьомич М.І. Трудове право: Навчальний посібник; Полтавська державна аграрна академія, Видавництво «Інтер – М», Запоріжжя, 2016. 210 с.
2. Трудове право України [Текст] : академічний курс: Підручник / А. Ю. Бабаскін [та ін.] ; заг. ред. Н. М. Хуторян ; Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. К. : А.С.К, 2004. 607 с.
3. Трудове право України [Текст] : практикум / Г. І. Чанишева [та інш.] ; відп. ред. Г. І. Чанишева; Одеська держ. юридична академія. К. : Юрінком Інтер, 1999. 288 с.
4. Трудове право України: Підруч. / за заг. ред. М. І. Іншина, В. Л. Костюка. Київ: Юрінком Інтер 2019. 600 с.
5. Трудове право. Підручник. Третє видання, перероблене і доповнене (Ювілейна серія «НЮУ 215 років»). За загальною редакцією О.М. Ярошенка. Харків: Право, 2019. 544 с.

Допоміжна

1. Актуальні проблеми трудового законодавства, законодавства про державну службу та службу в правоохоронних органах: матеріали VII Всеукраїнської науковопрактичної конференції (м. Харків, 16 листопада 2018 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х. : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2018. 427 с.
2. Договір у цивільному і трудовому праві [Текст]: довідник / Я. М. Шевченко [та ін.]; ред. Ю. С. Шемшученко, Я. М. Шевченко; Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. - К.: Видавничий Дім "Юридична книга", 2000. 278 с.
3. Кодекс Законів про працю України з постатейними матеріалами / ред. В.С. Ковальський. К.: Юрінкомінтер, 2016. 1200 с.
4. Короткін В.Г. Трудове право: Прийняття на роботу і звільнення [Текст] : навч.- метод. розробка; Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП). 2-ге вид., перероб. К. : МАУП, 2000. 88 с.

5. Лукаш С. С. Співвідношення централізованого і локального регулювання трудових відносин в умовах ринкової економіки: монографія. Х. : ФІНН, 2009. 368 с.
6. Мельник К. Ю. Трудове право України : підручник. Харків: Діса плюс, 2014. 480 с.
7. Мельник К. Ю. Проблеми правового регулювання трудових відносин службовців правоохоронних органів : монографія. Х. : Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2009. 360 с.
8. Мельник, К. Ю. Проблеми юридичних гарантій трудових прав працівників при укладенні, зміні та розірванні трудового договору : монографія. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016. 240 с.
9. Мельник К. Ю. Проблеми правового регулювання виникнення трудових правовідносин з поліцейськими : монографія. Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : Усправі, 2017. 230 с.
10. Напрями розвитку науки трудового права та права соціального забезпечення : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 25-річчю кафедри трудового та господарського права Харківського національного університету внутрішніх справ (м. Харків, 3 листопада 2017 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х.: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017. 462 с.
11. Прокопенко В. І. Трудове право [Текст] : курс лекцій. К.: Вентурі, 1996. 224 с.
12. Стичинський Б. С. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю [Текст]. 2.вид., доп.та перероб. - К.: А.С.К., 2001. 1072 с.
13. Сьомич М. І. Шляхи законодавчого вдосконалення вирішення колективних трудових спорів. Вісник Донецького національного університету. Науковий журнал. Серія В, економіка і право. 2014. № 1. С. 178 – 183.
14. Трудове право [Текст]: альбом схем: Учеб. пособие / А. А. Савченко [и др.] ; Национальный ун-т внутренних дел. Х.: Еспада, 2004. 252 с.
15. Трудове право України : підручник / [автор. кол.: С. М. Бортник, К. Ю. Мельник, Л. В. Могілевський та ін.]; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. 408 с.
16. Сфера дії трудового права та права соціального забезпечення : матеріали V Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 жовтня 2016 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2016. 426 с.
17. Сучасні проблеми трудового та пенсійного законодавства : матеріали IV Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 27 листопада 2015 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2015. 354 с.
18. Єдність і диференціація трудового права та права соціального забезпечення : матеріали III Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 листоп. 2014 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2014. 324 с.
19. Трудове законодавство: шляхи реформування : матеріали II Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 12 квіт. 2013 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2013. 364 с.

13.2. Інформаційні ресурси (перелік інформаційних ресурсів)

1. Бібліотека гуманітарних текстів «Аудиторіум» - <http://www.auditorium.ru>
2. Бібліотека гуманітарного Інтернет-університету - <http://www.i-u.ru/biblio>
3. Відкрита електронна бібліотека - <http://orel.rsl.ru>
4. Бібліотека «Золота філософія» - <http://philosophy.allru.net>
5. Електронна бібліотека з філософії - <http://filosof.historic.ru>
6. Електронна гуманітарна бібліотека - <http://www.gumfak.ru/>
7. Портал «Філософія online» - <http://phenomen.ru>
8. Сайт Інституту філософії НАН України ім. Г.С. Сковороди - <http://filosof.com.ua>
9. Філософський портал - <http://www.philosophy.ru>
10. Філософська енциклопедія - <http://terme.ru>
12. Stanford Encyclopedia of Philosophy - <http://plato.stanford.edu>
13. The Internet Encyclopedia of Philosophy (IEP) - <http://www.iep.utm>